

КОШАРКАШКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

- КОМСИЈА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ -

**ПРАВИЛНИК О ДЕЛЕГАТИМА
КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

Август 2023. године

**СУДИЈСКА КОМИСИЈА КСС
МИЛОРАД МИЛОЈКОВИЋ, В.Д. ПРЕДСЕДНИК**

**ПОТПРЕДСЕДНИК КСС
ДУШАН ПРОЈОВИЋ**

КОШАРКАШКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

На основу одредаба Статута КСС, члан 55 тачка 6, на предлог Комисије за такмичење, Управни одбор КСС, на седници одржаној 16. Августа 2023.године, усвојио је

ПРАВИЛНИК О ДЕЛЕГАТИМА КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Овај Правилник прописује поступак, надлежности и критеријуме за избор, едукацију, лиценцирање, формирање листе, делегирање, праћење, рангирање и проходност делегата у надлежности Кошаркашког савеза Србије (у даљем тексту делегати).

1. ОПШТИ ПРИНЦИПИ

1.1. Дефиниције

КСС је организатор или покровитељ свих кошаркашких спортских такмичења на територији Републике Србије и води систем такмичења на територији Републике Србије за дисциплине Мушка кошарка, Женска кошарка, 3x3 и Е-спорт кошарка.

Делегати су представници КСС, РКС, Комисије за такмичење КСС и Комесара такмичења са правима и обавезама које проистичу из Статута и других нормативних аката КСС.

Делегати своју дужност обављају на утакмицама и њихова је дужност да контролишу примену свих прописа предвиђених за одигравање утакмице који проистичу из Правилника о такмичењу, Дисциплинског правилника, Пропозиција Кошаркашког савеза Србије.

Према Правилима игре, првенствена дужност делегата у току утакмице је да надгледају рад помоћних судија и помажу судијама да се утакмица мирно одвија.

Поред тога, дужност делегата је да прате све што се догађа у вези са утакмицом да би могли да пруже објективну информацију судијама, ако то они од њих затраже.

По завршетку утакмице, делегати сачињавају објективан извештај за Комисију за такмичење и/или Комесара.

Дужности и обавезе делегата детаљно су разрађене у Правилнику о такмичењу КСС и Пропозицијама одређеног такмичења.

1.2. Представљање кошаркашке организације

Делегати су представници КСС и зато треба да буду особе у које сви имају поверење - кошаркашка организација, клубови, службени представници, тренери, играчи, судије, помоћне судије, новинари и други учесници кошаркашке игре.

Делегати морају да пружају позитиван пример познавањем својих дужности, изгледом (физички изглед, одевање), као и својим понашањем и поступцима.

Делегати морају да имају знање (Правила игре, Правилника о такмичењу КСС, Пропозиција такмичења) и искуство и да у сваком случају умеју да одреагују на правилан начин на све догађаје на терену и око њега.

Делегати морају да буду личности које нису пасивни посматрачи већ активни учесници догађаја.

Делегати морају да имају способност да својим ауторитетом утичу на све учеснике утакмице, нарочито у конфликтним ситуацијама.

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР ДЕЛЕГАТА

2.1. Основа за избор делегата

Дужност делегата на утакмицама у надлежности КСС и РКС могу да обављају бивши играчи, тренери, судије и кошаркашки радници који успешно прођу поступак едукације и

лиценцирања предвиђен овим Правилником.

Лиценцирање делегата врши се пред почетак такмичарске сезоне.

Активни играчи, тренери, судије, службени представници клубова, службена лица КСС, комесари такмичења, законски заступници спортске организације, чланови органа КСС и РКС не могу да обављају дужност делегата **у такмичењима и утакмицама над којим КСС има надлежност, сходно члану 2 став 1, Правилника о такмичењу КСС, као и у такмичењима и** на утакмицама у којима је КСС организатор или покровитељ такмичења.

Такође, препорука је да стално запослени или ангажовани на основу Уговора о раду у КСС и РКС не би требало да обављају дужност делегата на утакмицама у којима је КСС организатор или покровитељ такмичења, осим на утакмицама млађих узрасних категорија.

Делегати не смеју да буду у сукобу интереса у складу са чланом 33 и 92 Закона о спорту.

Одредба из става 4 овог члана се посебно односи на такмичења која се воде из центра у коме је лице стално запослено или ангажовано на основу Уговора о раду.

2.2. Спортска каријера

Подаци о протеклој спортској каријери играча, тренера, судија и службених представника, спортских радника утичу на избор делегата.

Место на листи делегата на основу претходне спортске каријере ником није загарантовано.

Бивши играчи, тренери, судије и службени представници имају право да поднесу молбу надлежном органу КСС за уврштавање на листу делегата лиге у којој су завршили своју активну каријеру. Да би молба била уважена, неопходно је да прођу поступак едукације и лиценцирања, као и да буду испуњени остали критеријуми предвиђени овим Правилником.

2.3. Године живота

Доња и горња старосна граница се односе на годину живота коју делегат навршава у календарској години у којој започиње одређено такмичење.

Доња старосна граница за обављање дужности делегата износи:

- 20 година за регионалне лиге млађих категорија РКС;
- 25 година за све сениорске лиге, четвртог и петог нивоа такмичења у мушкој конкуренцији и четвртог и трећег ранга у женској конкуренцији (Друга и Трећа мушка регионална лига), Друга женска регионална лига, Прва женска регионална лига;
- 27 година за све сениорске лиге трећег ранга такмичења у мушкој конкуренцији и другог ранга такмичења у женској конкуренцији (Прва мушка регионална лига, Друга женска лига Србије);
- 35 година за Другу мушку лигу Србије, Прву женску лигу Србије;
- 40 година за Прву мушку лигу Србије.

Горња старосна граница за обављање дужности делегата износи:

- **65** година за регионалне лиге млађих категорија РКС и могу бити делегирани само за утакмице до узрасне категорије У 15, закључно са том узрасном категоријом, **осим уколико постоји неопходна потреба у мањим срединама, старосна граница може да износи 67 година, али само за два (2) делегата на листи.**
- **60** година за лиге млађих категорија КСС, **осим уколико постоји неопходна потреба у мањим срединама, старосна граница може да износи 65 година, али само за два (2) делегата на листи**
- 50 година за све сениорске лиге петог нивоа такмичења у мушкој конкуренцији (Трећа мушка регионална лига, З.МРЛ) и четвртог ранга у женској

конкуренцији, (Друга женска регионална лига – 2.ЖРЛ), осим у случају недовољног, минималног броја делегата из члана 5.3 овог Правилника када та граница може да буде до 60 година за највише 3 делегата на листи.

- 55 година за све сениорске лиге четвртог ранга такмичења у мушкој конкуренцији (Друга мушка регионална лига – 2.МРЛ) и трећег ранга такмичења у женској конкуренцији (Прва женска регионална лига – 1.ЖРЛ), осим у случају недовољног минималног броја делегата из члана 5.3 овог Правилника када та граница може да буде до 65 година за највише 3 делегата на листи.
- 60 година за све сениорске лиге трећег ранга такмичења у мушкој конкуренцији (Прва мушка регионална лига – 1.МРЛ) и другог ранга такмичења у женској конкуренцији (Друга женска лига Србије – 2.ЖЛС), осим у случају недовољног, минималног броја делегата из члана 5.3 овог Правилника када та граница може да буде до 65 година за највише 3 делегата на листи.
- 63 година за Другу мушку лигу Србије – 2 МЛС, Прву женску лигу Србије 1 ЖЛС, осим за делегате који су лиценцирани за ФИБА такмичења у текућој такмичарској сезони када се примењује одредба о горњој старосној граници коју је прописала ФИБА.
- 65 година за Прву мушку лигу Србије – 1.МЛС, осим за делегате који су лиценцирани за ФИБА такмичења у текућој такмичарској сезони када се примењује одредба о горњој старосној граници коју је прописала ФИБА.
- За делегате ФИБА важе одредбе о горњој старосној граници које је прописала ФИБА и као такви, уколико су лиценцирани за такмичарску сезону ФИБА такмичења, могу да обављају дужност делегата на свим домаћим националним такмичењима на којима је КСС организатор или покровитељ; све националне лиге.
- За делегате (ФИВА) међународних и регионалних лига, за такмичења које КСС даје сагласност за учешће, важе одредбе о горњој старосној граници на тим лигама.

Доња и горња старосна граница се односе на годину живота коју делегат навршава у календарској години у којој започиње одређено такмичење.

2.4. Здравствено стање делегата

Делегати треба да приликом пријаве за поступак лиценцирања и на семинар пре почетка лиге донесу уверење о здравственој способности за обављање дужности делегата.

Критеријуме здравствене способности делегата треба да дефинишу стручна лица - лекари.

2.5. Заступљеност жена у спорту

Заступљеност жена у спорту до 30% је европски критеријум којем треба тежити, али који не треба да буде само формално и по сваку цену испуњен већ уз обавезно поштовање свих осталих критеријума за избор делегата.

На листи делегата такмичења у женској конкуренцији се препоручује најмање 30% жена на листи.

3. ЕДУКАЦИЈА ДЕЛЕГАТА

3.1. Основна едукација делегата

Сви бивши играчи, тренери, судије и службени представници који желе да обављају дужност делегата (делегати - почетници) морају да успешно прођу основну едукацију делегата. Програм основне едукације обухвата:

- Упознавање са организацијом КСС, Статутом и осталим нормативним актима КСС;
- Разраду Правилника о такмичењу КСС и Пропозиција најниже сениорске лиге;
- Упознавање са Правилима игре.

На крају основне едукације делегати-почетници полажу испит за стицање звања делегата који обухвата тестове:

- Познавање Правилника о такмичењу КСС и Пропозиција такмичења најниже сениорске лиге (дозвољено 20% грешака);
- Познавање Правила игре и Интерпретација Правила игре (дозвољено 20% грешака).

Основну едукацију делегата организују Регионални кошаркашки савези у сарадњи са Комисијом за такмичење КСС у виду семинара.

Испит за стицање звања делегата организује и спроводи Комисија надлежног РКС коју верификује Комисија за такмичење КСС.

Комисију РКС за стицање звања делегата чине обавезно Генерални секретар РКС, Комесар сениорског такмичења територијалног РКС, један делегат, један судија и један тренер

Састав Комисије предлаже надлежни РКС, а усваја је Комисија за такмичење КСС.

Испити за стицање звања делегата организују се прве недеље марта текуће године.

3.2. Едукација пре почетак сезоне

Сваке године, пред почетак сезоне, обавезно се спроводи едукација делегата који се налазе на листама сениорских лига КСС.

Програм едукације пред почетак сезоне обухвата:

- Информисање о променама у организацији КСС, Статуту и осталим нормативним актима КСС;
- Информисање о променама система такмичења, Правилника о такмичењу КСС и Пропозиција такмичења;
- Упознавање са променама Правила игре.

На крају едукације делегати полажу тестове:

- Познавање Правилника о такмичењу и Пропозиција такмичења (дозвољено 20% грешака);
- Познавање Правила игре и Интерпретација Правила игре (дозвољено 20% грешака).

Делегати који нису присуствовали едукацији пред почетак сезоне и/или нису изашли или нису положили тестове /познавања Правила игре и Интерпретација Правила игре, Правилника о такмичењу КСС и Пропозиција такмичења КСС/ не могу обављати функцију делегата обзиром да није утврђена оспособљеност и квалификованост за обављање функције делегата.

Едукацију делегата пред почетак сезоне организује Комисија за такмичење КСС у сарадњи са комесарима лига у виду семинара.

Семинар се одржава обавезно у првој недељи септембра за сениорске националне лиге.

Семинар се одржава обавезно у другој недељи септембра за сениорске регионалне лиге.

Семинар за летња сениорска такмичења се одржава у трећој недељи априла.

Тестове спроводи Комисија за такмичење КСС у сарадњи са Комесарима лига.

Семинар и тестирање делегата може се одржати и електронским путем у изузетним случајевима.

3.3. Рангирање делегата на семинару пре почетка сезоне

На основу резултата тестирања познавања Правила игре, Правилника о такмичењу КСС и Пропозиција такмичења на семинару делегата сваке лиге пре почетка сезоне делегати

се рангирају у три групе:

- ИЗНАД ПРОСЕКА (до 10% грешака),
- ПРОСЕК (до 20% грешака),
- ИСПОД ПРОСЕКА (преко 20% грешака).

3.4. Допунска едукација делегата

У току такмичарске сезоне Комисија за такмичење, комесари лига и Регионални кошаркашки савези треба да организују додатну едукацију делегата у виду предавања, презентација, семинара и сл., са посебно дефинисаним темама.

4. ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ДЕЛЕГАТА

4.1. Надлежности

За лиценцирање делегата Прве мушке лиге Србије (1.МЛС) надлежан је Комесар 1.МЛС (Директор лиге) у сарадњи са Комисијом за такмичење КСС.

Комисија за такмичење КСС надлежна је за лиценцирање делегата Друге мушке лиге Србије (2.МЛС), Прве мушке регионалне лиге (1.МРЛ), Друге мушке регионалне лиге (2.МРЛ), Прве женске лиге Србије (1.ЖЛС), Друге женске лиге Србије (2.ЖЛС) и Прве женске регионалне лиге (1.ЖРЛ).

Регионални кошаркашки савези су, по овлашћењу Комисије за такмичење КСС, надлежни за лиценцирање делегата - почетника, делегата летњих сениорских лига и лига млађих категорија.

4.2. Критеријуми за лиценцирање

Критеријуме за лиценцирање делегата 1.МЛС прописује Комесар 1.МЛС (директор лиге) у сарадњи са Комисијом за такмичење КСС.

- Предлога Комисије за такмичење КСС;
- Године старости делегата;
- Уверење о здравственој способности;
- Присуство обуци делегата пред почетак такмичарске сезоне и успешно положени тестови.

Критеријуми за лиценцирање делегата у надлежности Регионалних кошаркашких савеза, по овлашћењу Комисије за такмичење КСС, су следећи:

- Године старости делегата;
- Уверење о здравственој способности;
- Присуство основној обуци делегата и успешно положен испит;
- Присуство обуци делегата пред почетак такмичарске сезоне и успешно положени тестови.

Присуство едукацији и излазак на тестирање је само један од услова за лиценцирање и не подразумева директно уврштење на листе делегата одређеног такмичења.

Делегати који не присуствују едукацији НЕ могу накнадно да прођу тестирање.

Лиценца не може бити издата/обновљена делегатима у следећим случајевима:

- Ако је делегат кривично кажњаван или се против њега води кривични поступак;
- Ако је делегат дисциплински кажњаван или се против њега води дисциплински поступак пред органима КСС;
- Ако делегат није платио чланарину КСС у претходној такмичарској сезони;
- Ако делегат не испуњава услове из члана 2.1 овог Правилника.
- **Ако делегат своје захтеве спроводи ван институција КСС-а**

4.3. Поступак издавања лиценце

Издавање/обнову лиценце делегата у надлежности Комесара 1.МЛС обавља канцеларија 1.МЛС у сарадњи са Комисијом за такмичење КСС, пред почетак сваке такмичарске сезоне. Лиценца важи само за две такмичарске сезоне.

Канцеларија 1.МЛС води евиденцију о лиценцираним делегатима.

Издавање/обнову лиценце делегата у надлежности Комисије за такмичење и Регионалних кошаркашки савеза обавља канцеларија КСС пред почетак сваке такмичарске сезоне, на основу списка делегата који су стекли право на лиценцирање/обнову лиценце у наредној такмичарској сезони, које достављају Комисија за такмичење КСС и Регионални кошаркашки савези.

Лиценца важи за такмичарску сезону.

Канцеларија КСС води евиденцију о лиценцираним делегатима.

Изглед лиценце прописује Комисија за такмичење КСС.

На лиценци се обавезно налази фотографија делегата не старија од шест (6) месеци.

Комисија за такмичење КСС издаје лиценце делегата у надлежности Комисије за такмичење КСС и Регионалних кошаркашких савеза.

Изглед лиценце прописује Комисија за такмичење.

На лиценци се обавезно налази фотографија делегата не старија од шест (6) месеци.

5. ФОРМИРАЊЕ ЛИСТЕ ДЕЛЕГАТА

5.1. Надлежности

За формирање листе делегата за ФИБА, међународне и регионалне лиге надлежан је потпредседник КСС задужен за такмичења на предлог Комисије за такмичење.

Листу делегата ФИБА, међународних и регионалних лига усваја Управни одбор КСС на предлог потпредседника КСС задуженог за такмичења.

За формирање листе делегата 1.МЛС надлежан је Комесар 1.МЛС на предлог потпредседника КСС за ресор такмичења и Комисије за такмичење КСС о напредовању делегата.

Листу делегата 1.МЛС усваја Председништво Удружења клубова 1.МЛС и Управни одбор КСС.

Потпредседник КСС за ресор такмичења и Комисија за такмичење КСС су надлежни за формирање листе делегата 2.МЛС, 1.МРЛ, 2.МРЛ, 1.ЖЛС, 2.ЖЛС и 1.ЖРЛ, у сарадњи са комесарима лига.

Листе делегата сениорских лига усваја Управни одбор КСС, на предлог потпредседника КСС за ресор такмичења.

Комисије за такмичење КСС, на предлог Регионалних кошаркашких савеза, је надлежна за формирање листе делегата летњих сениорских лига и лига млађих категорија, у сарадњи са комесарима лига.

5.2. Поступак формирања листе делегата

На листи делегата одређеног такмичења могу бити уврштени само делегати који су остварили право да буду лиценцирани за наредну сезону.

Листу делегата одређеног такмичења надлежни орган формира применом следећих критеријума:

- Потребан број делегата на листи;
- Ранг листа делегата из претходне сезоне;
- Резултати едукације (семинара) делегата пре почетка сезоне;
- Територијална заступљеност делегата;
- Проходност делегата између лига;
- Заступљеност жена у спорту;

- Потребе контроле суђења;
 - Друго.
- Замрзнут статус на листи није могућ.

5.3. Број делегата на листи

Потребан број делегата на листи зависи од броја клубова у лиги, односно од броја утакмица у колу, као што је приказано у табели.

Број клубова	Број утакмица у колу	Број делегата		
		Минималан	Оптималан	Максималан
6	3	3	5	6
8	4	4	6	8
10	5	5	8	10
12	6	6	10	12
14	7	7	12	14
16	8	8	14	16

У случају неопходне потребе, а уз сагласност ресорног потпредседника и КТ КСС, а услед разумењости одређеног такмичења/лиге и као потреба смањења трошкова клубова, максимални број делегата на листи појединих такмичарских група може бити већи, али само 10% од предвиђеног максималног броја делегата на листи.

5.4. Територијална заступљеност делегата

На листи делегата лиге која се игра на територији више Регионалних кошаркашких савеза треба да буде задовољен принцип минималне територијалне заступљености делегата са територије свих укључених Регионалних кошаркашких савеза и то тако да из сваког Регионалног кошаркашког савеза на листи буде најмање један делегат.

Оптималан број делегата за лиге које играју на територији више Регионалних кошаркашких савеза треба да буде 0,5 по клубу са тог РКС.

5.5. Контрола суђења

Због потребе за контролом и праћењем суђења на лигама, члан Комисије за такмичење КСС задужен за суђење има право да тражи да се на листу делегата уврсте делегати који су квалификовани за контролу и праћење суђења, уз услов обавезног испуњења свих осталих критеријума за избор делегата.

6. ДЕЛЕГИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РАДА ДЕЛЕГАТА

6.1. Надлежности

За делегирање, праћење и рангирање делегата надлежни су комесари лига. Комисија за такмичење КСС такође прати рад делегата у току такмичарске сезоне.

6.2. Делегирање делегата

Комесари лига одређују делегате за поједине утакмице своје лиге. Клубови немају право да траже изузеће делегата.

6.3. Праћење рада делегата

У току такмичења комесари лига прате и оцењују рад делегата применом следећих критеријума:

- Комуникација са комесаром лиге, клубовима и службеним лицима;
- Благовременост прихватања или отказивања делегирања;
- Неоправдан изостанак са утакмице;
- Благовременост доласка у место и дворану где се игра утакмица;
- Изглед и одевање;
- Понашање пре, за време и после утакмице;
- Поштовање кодекса понашања службених лица;
- Излагање организатора утакмице непотребним трошковима;
- Квалитет (прецизност, тачност) сачињавања обрачуна трошкова службених лица;
- Испуњавање одлука и налога комесара лиге;
- Испуњавање обавеза из Пропозиција такмичења;
- Благовременост писања и достављања делегатског извештаја;
- Уредност и квалитет (писменост, прецизност, јасноћа) писања делегатског извештаја;
- Прикривање и необјективно приказивање чињеница у делегатском извештају;
- Учињени дисциплински прекршаји у току такмичења;
- **Поштовања органа КСС а и аката КСС**
- Остало.

О дисциплинским прекршајима делегата у вези такмичења одлуке доносе комесари лига. Одлуке комесара су коначне, осим у случају временске забране вршења дужности када евентуалну жалбу делегата на првостепену одлуку решава надлежни орган КСС.

7. РАНГИРАЊЕ ДЕЛЕГАТА

7.1. Рангирање делегата на крају сезоне

По завршетку такмичења комесар сваке лиге на основу праћења и оцењивања рада делегата сачињава ранг листу делегата где се делегати рангирају у три групе: ИЗНАД ПРОСЕКА, ПРОСЕК, ИСПОД ПРОСЕКА:

Делегати рангирани у групу ИСПОД ПРОСЕКА могу да прелазе на нижу листу.

7.2. Рангирање делегата пре почетка такмичења

Након усвајања листе делегата, комесар лиге пре почетка такмичења врши поделу делегата у три групе на основу показаног квалитета (ранг листе) у претходној сезони и резултата тестирања.

Делегати који први пут долазе на листу по правилу се разврставају у трећу (најнижу) групу.

У зависности од броја утакмица, комесар лиге одређује квоте и темпо делегирања за сваку групу и сваког делегата појединачно.

Након првог дела такмичења комесар има право да изврши прерасподелу делегата по групама, уколико сматра потребним на основу показаног квалитета у првом делу такмичења.

8. ПРОХОДНОСТ ДЕЛЕГАТА ИЗМЕЂУ ЛИГА

У систему такмичења КСС, проходност са ниже на вишу лигу и обрнуто представља општи принцип и примењује се на клубове, делегате и судије.

Минимални број делегата за испуњавање општег принципа о проходности одређен је на следећи начин: са ниже листе на вишу листу прелази најмање један делегат са ниже лиге, са више листе на нижу листу може најмање један делегат са више листе.

9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Одредбе из члана 2.1 овог Правилника примењују се од такмичарске сезоне 2022/2003.

За тумачење одредби овог Правилника надлежан је УО КСС.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на сајту КСС.

Предраг Даниловић
Председник УО КСС